

sramotili, klofotali in nas imeli za tujce, dasiravno je zemlja, na katero so se ukradli s Pražovskega, že sto in sto let slovenska last. Da, mi ubogi, priprosti ljudje, ki smo čutili švabski bič, ko je padal neusmiljeno po naših hrbtih, mi vemo, da so Súdmarkini in Heimstattovi Švabi za nas zlodji v človeški podobi. Če pa nekateri slovenski gospodje — magari da so „dohtarji“ — drugače mislijo, je to najbolj žalostna dogodba za nas Slovence. Povem pa vam, da bomo mi s takimi ljudmi, ko pridejo k nam, obračunali, tako kot se spodobi. Izdajalcev mi ne rabimo! Lutrovski Švabi še sedaj grozijo Slovincem. Zato pa proč z njimi. Vlada pošlji jih čimprej v Bismarkovo deželo!

Grozno neurje v Slov. Bistrici.

Slov. Bistrica, 14. julija.

Dnevi 11., 12. in 13. julija so bili dnevi groze in nesreče. Vsak dan popoldne so se zbrali nad Pohorjem grozopolni oblaki in hude nevihte; grom, toča in nalivi so se valili čez Slovensko Bistrico in okolico. Toča je v soboto hudo udarila mesto Slov. Bistrico, okoliške občine Tinje, Loznica, Nova ves in Črešnjevce.

In kar je ostalo — so strašni nalivi in toča pokončali v nedeljo zvečer.

Povodenj je bila taka, kakor je noben človek ne pomni. V mestu samem je voda nastopila po 1 in pol metra visoko, tako da je pohištvo deloma uničeno, deloma hudo poškodovano. Omare, mize, stoli, kuhinjsko in gospodarsko orodje, vse leži križem. Deroča voda je razbila večna vrata in železne rolete pri izlozibah. Posebno žalostno je v trgovinah, kjer je skoro vse pokvarjeno. Ves nasip na cestah je gladko odneslo, da štrli spodnje ostro kamenje iz njih. Mostove je odneslo po vsi okolici in tudi mnogo lesa. Na kolodvoru je voda veliko vagonov lesa nagromadila na okrajno cesto 2—3 m na visoko, da je bil ves promet nemogoč. Vrtovi so uničeni popolnoma; kar ni toča pobila, je voda odnesla. Škoda znaša 3—4 milijone K.

Trgovcu Stigerju je hudo razdrapalo tovarno za bučno olje in veliko stotov bučnic je splavalo po vodi. Zrušili so se jezovi, umaknili so se cementni zidovi — ničesar se ni več ustavljalo divjemu elementu.

Posebno žalosten je pogled na okolico. Po njivah in travnikih leži vse križem, kar si misliš, lahko najdeš — največ pa lesa. Na tisoče stotov pa je voda odnesla sena po vsi Bistriški dolini dol do Dravinjske doline. Ubogi kmet, koliko te stanejo delavske moči in zdaj je vse to plen srditega valovja! Treska, toče in povodnji reši nas, o Gospod!

V ponedeljek, dne 14. t. m. se je pripeljal z avtomobilom na mesto nesreče okr. glavar dr. Lajniš s spremstvom. Odredil je vse potrebno za prvo pomoč. Poslal je vladni opis nesreče in prošnjo za nujno pomoč ponesrečencem.

Politični pregled.

Slovenska politika. — Liberalci na Češkem propadli. — Boji med Francozi in Italijani na Reki. — Mirovna konferenca deluje zelo počasi. — Revolucionarno gibanje v Italiji.

V slovenski deželni vladi v Ljubljani so se duhovi zopet pomirili. Liberalci ali kakor so se sedaj prekrstili „Jugoslovanska demokratska stranka“ je še naprej ostala v vladi, ker naši poverjeniki niso marali iti liberalcem na led in izročiti vseh vladnih poslov uradnikom. Obe stranki naša (Vseslovenska ljudska) in liberalna (JDS) sta se zopet nekoliko pobotali. A pravega miru menda ne bo, ker liberalci ne marajo resnega dela. Ti ljudje bi radi povsod spravili na vodilna mesta svoje pristaše in pri najboljših koritih bi sami radi zobali.

Občinske volitve na Češkem so pokazale, da liberalne stranke, če se tudi na zunanje namazujejo z „demokratsko“ barvo, nimajo več bodočnosti. Kramarova svobodomiselnostna stranka, ki ima enak program, kakor slovenska liberalna „demokratska“ stranka, je dobila komaj 9°/₁₀ glasov. Od vsakih 100 volilcev je le 9 mož glasovalo za liberalce. Ljudstvo ne mara ljudi, ki se sicer hlinijo za demokrate, sicer pa so največji sovražniki ljudstva. Napihujejo se kakor žaba, glave rosijo po konci kakor prazen žitni klas, sicer pa jih je vse skupaj le sam napuh in same pleve.

Na Reki je prišlo do krvavih bojov med Italijani in Francozi. Italijani tako davno Slo-

vence in Hrvate, da je bilo to Francozom že preveč. Italijani so usmrtili več francoskih vojakov. Vsled tega vlada sedaj na Francoskem veliko razburjenje proti Italijanom. Nekateri listi že pišejo, da bo Francija obrnila Lahom hrbet in bo stopila popolnoma na našo stran.

Mirovna konferenca zelo počasi vrši svoje delo. Te dni bodo menda končana pogajanja z Nemško Avstrijo. In potem dobimo prave meje. Vest, da bomo morali plačati osem milijard vojne odškodnine, so neresnične. Naši ministri so bili v Parizu in so govorili tam z odločilnimi državniški Francije in Anglije. Prinesli so poročilo, da bo Jugoslaviji sicer naložene nekaj vojne odškodnine, a niti približno ne toliko, kot so razkričali Nemci. V Prekmurju bomo dobili toliko ozemlja, da bo prišlo pod Jugoslavijo 62.000 Slovencev in 25.000 Madžarov. Prekmurskih Slovencev je nad 120.000. Kje pa ostane onih 60.000?

V Italiji vre. V Siciliji in drugih južnih pokrajinah je prišlo do velikih nemirov. Italijanski listi bi radi celo stvar olepšali, in pravijo, da so to draginski nemiri. Gotovo pa je, da se širi po Italiji prekucija. Republikanci in anarhisti zopet dvigajo glave. Največje revolucionarno gibanje je v italijanski armadi. Revolucionarni odbor v svojih letakih obsoja zasedenje jugoslovanskega ozemlja in preganjanje Jugoslovancev. V oklicu pravijo, da hočejo Italijani živeti v miru s svojimi sosedi.

Rekvizicije v Nemški Avstriji.

V Nemški Avstriji, kamor tako srčno želijo naši nemčurji, bodo imeli še tudi odslej rekvizicije živine in poljskih pridelkov. Vole bo smel imeti kmet le, če ima 25 oralov orane zemlje, dve kravi le, če je pri hiši 6 ljudi. Na osebo bodo pustili na teden samo 1¹/₄ kg žita in 1 kg krompirja. Vsako drugo pitano svinjo bo moral oddati državi. Domači (mali) mlinci in žrnje bodo zaprti (zapečateni). Brez kart se ne bo dobilo nobenih živil. Izdeluje se v Nemški Avstriji celo zakonski načrt, po katerem bi moral kmet ali najemnik izročiti ob žetvi vse pridelano žito in krompir. Država pa bi potem dajala kmetu in delavcu živila in seme na karte. Tako bo življenje kmeta v Nemški Avstriji.

Po naših krajih strašijo ljudje, ki so se vpisali v liberalno stranko (JDS), da hoče dr. Ant. Korošec tudi za naše kraje upeljati rekvizicijo. Kdor tako govori iz same strankarske strasti, vedoma laže. Iz zanesljivega vira vemo, da v naših krajih ne bo prav nobenih rekvizicij. Jugoslavija pridelala toliko žita, krompirja, masti in mesa, da ima vsega tega več kot polovico preveč. Dr. Korošec bo kot prehranjevalni minister pritisnil edino na židovske verižnike in veletržce na Hrvaškem in v Banatu, ki guliijo tamošnjega kmeta in kupčijo zaloge na zalogo ter tirajo cene kruhu in mesu neusmiljeno kvišku, kmetu pa plačajo sramotno nizke cene. Dr. Korošec, ki je že od nekdaj zaklet sovražnik rekvizicij, ne bo pripustil, da bi se naše ljudi trpinčilo z rekvizicijami. Pritisnil bo samo židovske krvose. Kdor drugače govori in širi neresnične govorice o dr. Korošču — in takih je posebno mnogo med liberalno demokratsko gospodo — vedoma laže. Primite ga in ga neusmiljeno ovdite!

Kako je bilo na Koroškem.

Iz Prevalj nam pišejo:

Tri tedne in en dan je divjal pri nas in okolici vihar groze in strahu. V teh dnevih so nam Nemci prinesli še enkrat pokazat in razlagat svojo „visoko kulturo“. Marsikaterega Slovence je ta kultura precej „koštala“. Kako korajžno in navdušeno so jo razkladali, da je bilo njihovih brate in prijatelje same strah in groza; Hudomušni ljudje so rekli, da jih je bilo celo sram. Do sedaj je ti še sami niso tako natanko poznali, ker so zaostali, odkar prebivajo med Slovenci. Toda „svaka sila do vremena“ pravi Hrvat. Slovenci v družbi svojih junaških bratov Srbov in Hrvatov so se vrnili in Nemci so morali dokončati tritedenski tečaj svoje „kulture“. Instrumente in aparate so kar Slovincem prepuščili. Slovenci in Srbi so jim hoteli njih „kulturno“ delo bogato plačati, pa ti niso čakali, ker so se bali prebogatega plačila. „Jej, kako so šli! Kar čez hribe in doline, se streljali med seboj v veliki zmešnjavi. Na cesti pa, kar jih je bilo, je šlo vse v kalop, drug drugega so puščali za-

daj“. Tako pripovedujejo ljudje. Kako so se ljudje radovali ob tem krasnem pogledu. Tudi v tem oziru so res pravi mojstri. Slovenci, ki so prebrisane glave, kakor pravi pesnik, so se njih „kulture“ dobro zapomnili do svoje smrti in jo bodo še pripovedovali svojim otrokom od roda do roda. Mnogi Nemci pa in nemčurji so bolj trde glave, zato so šli s svojimi učitelji nadaljevat svoj kurz v svobodno republiko, ker ga tu niso prestali. Nekateri so se solzili ob njihovem hitrem slovesu ter žalostno klicali: „Ali nas boste zapustili? Kaj pa bomo mi začeli brez vas?“ Toda glej spaka, nazaj hodijo, drug za drugim in nam jih še obetajo. Ne marajo študirati svoje kulture pri praznem lencu. Mi pa pravimo, da jih nič ne rabimo, naj bodo kjer so, ker si ne upamo z njimi prijateljsko občeovati zaradi njih „visoke“ kulture!

Politične vesti.

Zaupnike Kmečke Zveze prosimo, da po vseh občinah in župnijah ustanovijo krajevne odbore in organizacije naše stranke ter naznanijo imena odbornikov pisarni Kmečke Zveze v Mariboru (Cirilova tiskarna).

Protič se je vrnil v Beograd. „Slov. Narod“ poroča: Ministrski predsednik Protič in ostali ministri, ki so bili v Parizu, so se dne 11. julija vrnili v Beograd.

Naši ministri Protič, Mariakovič, Trifkovič in Kramer so bili sprejeti od predsednika francoske republike Poincaréja in od angleškega zunanjega ministra lorda Balfoura. Pri obeh so našli zelo prijazno sprejem in veliko zanimanje za naše vprašanje. Naš zunanji politični položaj se v zadnjih časih očitno obrača znatno na bolje.

Za slovensko šolstvo v Mariboru. Čudno je, da je treba o tem predmetu še sploh kaj govoriti, ker stvar je jasna kot beli dan. Naša država ni narodnostna država, kakor je bila ranjka Avstrija, nego je narodna država, ki jo tvorijo državljani drugega jezika samo brezpomembne manjšine. Narodno mora biti tudi popolnoma in izključno naše šolstvo povsod, torej tudi v Mariboru. Državljanom drugega jezika se lahko dovolijo vsporednice na slovenskih šolah, a uradni jezik zavoda mora biti slovenski in vzgoja popolnoma v duhu naše države. Kdor ne razume, da se je izvršil popoln preobrat, naj odstopi in naredi prostor drugim, ki niso prežeti avstrijskega duha. Nismo se borili za Jugoslavijo za to, da bi stari gospodje nabijali dalje čevlje na starem kopitu.

Prvi slovenski shod na Sladkem Vrhu pri Omureku se je vršil v nedeljo, dne 13. t. m. v tamošnji šulferajnski šoli, ki bo odslej slovenska. Govoril je dr. Leskover.

Novi divji poulični boji v Reki. Berolinskim listom se poroča iz Lugana: Dne 11. julija je prišlo v Reki do novih hudih spopadov med Italijani in Francozi. Italijani so napadli francosko torpedovko, katera je začela streljati. V teh divjih pouličnih bojih je bilo ubitih 80 francoskih vojakov.

Dogodki na Reki dobijo vedno večji mednarodni pomen. Antanta je poslala doli 4 generale, da preiščejo zadevo. Njim na pomoč je poslala tri bojne ladje, francosko, angleško in američansko. Sedaj se Lahi izgovarjajo, da so izgrede napravili madžarski boljševiki.

To so narodnjaki! Listi Jugoslovanske demokratske (liberalne) stranke dajejo prostora izjavam nekega Jeniča in Gilčverta, ki sta sestavljala in predstavljala spomenico na vlado, naj se pusti v Jugoslaviji Švabe, ki jih je Súdmarka v germanizatorične namene naselila na črti med Mariborom in Špiljem. Omenjena „narodnjaka“ sta se vozarila v Št. Ilj in sta se tam pogajala z zakletimi sovražniki Slovenstva in Jugoslavije. Župan Thaler je svoj podpis na omenjeno prošnjo že preklical, a „narodnjaka“ Gilčvert in Jenič še vedno trdita, da se jima godi velika krivica, ker smo v naših listih razkrinkali njuno „delo“. Listi demokratske stranke niso niti z besedico ožigosali Gilčvert—Jeničeve kupčije s Švabi, dasiravno so njih glavni in postranski uredniki dobro poučeni, koliko gorja so povzročili lutrovski Švabi Slovincem na meji. Dejstvo, da se je hotelo ta narodni škandal zamolčati, zasluži vso grajo.

Tedenske novice.

Zlata maša. V sredo, dne 23. julija obhajata proč. g. dr. Auton Suhač, častni kanonik, dekan